

Projektas „Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti informacines komunikacines technologijas (IKT) ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas“

Mokymo ir mokymosi tyrimų apžvalga

Mokymosi naudojant IKT ikimokyklinėse įstaigose palaikymas

(1 diena)

Anita Jones

**Seminaras švietimo specialistams ir ekspertams
2011 spalio 24-26 d., Vilnius**

Kodėl vaikų darželiai?

- Jungtinėje Karalystėje skiriama lėšų organizuoti 3 valandų trukmės kasdienį ikimokyklinį švietimą 3 ir 4 metų amžiaus vaikams. Tai gali būti vykdoma: ikimokyklinio švietimo įstaigose, samdant kvalifikuotą vaikų auklę, vaikų centre, vaikų darželiuose, vaikų darželių mokyklėlėse ir klasėse, prijungtose prie pradinės mokyklos.
- Ikimokyklinis ugdymas vertinamas kaip labai svarbus mažiems vaikams, užtikrinantis gerą pradžią ir padedantis gebėjimų pagrindus (kai jie pradeda lankyti mokyklą būdami 5 metų amžiaus).

Mokymasis per žaidimą (1)

- Mokymasis per žaidimą ir vaiko inicijuota veikla yra svarbiausia 3-4 metų vaiko ikimokyklinio ugdymo dalis;
- IKT naujovė gali reikšti iššūkius specialistams;
- Bandomieji tyrimai parodė, kad veikla dažnai orientuota į kompiuterius ir kitas technologijas, nėra pripažįstama kaip IKT veikla;
- Savarankiškas vaikų naudojimasis kompiuteriu, kai jiems leidžiama laisvai juo žaisti, dažnai būna neproduktyvus.

Mokymasis per žaidimą (2)

- 3 ir 4 metų amžiaus vaikai paprastai negali vadovautis rašytinėmis instrukcijomis, nes jie dar tik ugdo raštingumo įgūdžius. Vadinasi, jei vaikams nepadedama suaugusieji, jiems kyla problemų.
- Specialistai gali kvalifikuotai atsakyti į vaikų klausimus, bet jie ne visuomet užsiima vaikų žaidimais su IKT.

Mokymasis per žaidimą (3)

- IKT mokymosi galimybės gali būti sumažintos, jei vaikai neprašo pagalbos arba jei specialistas yra užimtas kitomis užduotimis ir negali sistemingai padėti vaikams.

Kaip buvo atliekamas šis tyrimas? (1)

- Šis nedidelis tyrimas buvo atliekamas 2003-2006 metais.
- Buvo atliekamas testavimas, duomenys buvo pagrįsti vartotojo patvirtinimu.
- Tyrime dalyvavo švietimo specialistai, priežiūros vadovai ir politikos formuotojai.
- Tyrimas buvo atliekamas aštuoniose ikimokyklinio ugdymo grupėse, kurios atstovavo įvairias socialines-ekonomines šeimų grupes.

Kaip buvo atliekamas šis tyrimas? (2)

- Kiekviena grupė turėjo po 2 pagrindinius kontaktinius asmenis.
- Vienas asmuo turėjo mažai technologijų naudojimo ikimokyklinio ugdymo aplinkoje patirties arba jos neturėjo visai.
- Kiekvienas vaikų darželis buvo aplankytas septynis kartus.

Pagrindiniai faktai (1)

Buvo gauta pradinė informacija, kuri apėmė:

- Technologijų auditą
- Pastabas sritims
- Stebėjimą
- Vaizdo įrašus
- Kiekvienos grupės susitikimus su tyrėjais (keturis kartus 2003-2004 metais)

Tai buvo daroma siekiant pasidalyti savo stebėjimais, kurie rėmėsi vaizdo įrašais ir nustatyti, kaip pedagogai-specialistai galėtų efektyviai dalyvauti ir vadovauti šiai veiklai, kad padėtų vaikams naudotis IKT.

Pagrindiniai faktai (2)

- Visi vaikų darželiai turėjo parengti, atlikti ir aptarti parengimo modelį
- Visi turėjo pasirengti diegimui ir pasitelkti 2 rūšių priemones:

1. Kompiuterius

2. Alternatyvias IKT formas

Seminaras švietimo specialistams ir ekspertams
2011 spalio 24-26 d., Vilnius

Kaip specialistai gali pasitelkus IKT paskatinti vaikų mokymąsi? (1)

- Vadovaujamas bendravimas reiškia darbą su vaikais sistemiškai koordinuojant jų veiklą ugdymo procese.
- Vadovaujamas bendravimas- kaip galimybių kūrimo būdas, sudarė šio projekto diegimo esmę.
- Tiesioginis vadovaujamas bendravimas vyksta, kai dalyvauja suaugusieji ir vaikai.
- Tai gali būti išreikšta gestais, lietimui ar kalba.

**Seminaras švietimo specialistams ir ekspertams
2011 spalio 24-26 d., Vilnius**

Kaip specialistai gali pasitelkus IKT paskatinti vaikų mokymąsi?(2)

- Kaip pavyzdį galima pateikti situaciją, kada suaugusysis uždeda savo ranką ant vaiko rankos, kai šis naudoja pele, rodo, kaip naudojamas skaitmeninis fotoaparatas, atkreipia vaiko dėmesį užduodamas klausimą, organizuoja pokalbį ir diskusiją, tęsia ir skaido veiklą.
- Netiesioginis vadovaujamas bendravimas apima būdus, kuriems specialistai pasirengia ir pritaiko atsižvelgiant į įvykius klasėje. Jis apima planavimą, išteklių parengimą ir įrašus apie vaikų pažangą naudojantis IKT (individualizuotu pagrindinės programinės įrangos rinkiniu).

Kaip specialistai gali pasitelkus IKT paskatinti vaikų mokymąsi?(3)

- Specialistai įtraukė studijoje atrastus būdus aktyviai vadovauti ir pagilinti vaikų mokymąsi užduodant klausimus, modeliuojant, vertinant ir padedant vaikams.
- Kartais suaugusiųjų vaidmuo buvo ne tik parodyti, paaiškinti arba duoti fizinius nurodymus, bet ir planuoti vaiko grįžimą prie užduočių ir toliau stebėti vaiko veiklą.

Kaip specialistai gali pasitelkus IKT paskatinti vaikų mokymąsi?(4)

- Specialistai taip pat apgalvojo IKT naudojimo tikslus ir mokymo(si) pokyčius.
- Tai paskatino juos pagalvoti apie išteklius, planavimą, vertinimą ir vaikų darželio IKT politinius sprendimus.
- Specialistai tapo labiau inovatyvūs, ėmė plačiau naudoti jiems prieinamus išteklius, pradėjo planuoti, stebėti ir fiksuoti vaikų veiklą ir pasiekimus.

Kokie mokymosi būdai gali būti plėtojami pasitelkus IKT?

- Vaikų įgūdžiai plėtojant IKT apima fizinių įgūdžių, tokių kaip rankų ir akių koordinavimas, kai naudojama pelė, įgūdžius.
- Diegiant IKT tai gali padėti plėtoti tris pagrindines mokymosi sritis

Seminaras švietimo specialistams ir ekspertams
2011 spalio 24-26 d., Vilnius

Kaip specialistai gali pasitelkus IKT paskatinti vaikų mokymąsi? (5)

- 1. Skatinant vaikų motyvaciją mokytis - padidinti pasitikėjimą savimi ir savigarbą, paskatinti savarankiškumą ir atkaklumą, kai susiduriama su sunkumais.
- Skatinant malonumą mokytis, raginant dalyvauti mokymosi veikloje, gausinant išteklius, didinant motyvaciją ir norą mokytis.

Kaip specialistai gali pasitelkus IKT paskatinti vaikų mokymąsi? (6)

- 2. Pasitelkiant žinias apie pasaulį - tai apima tokias mokymosi sritis kaip matematika, kalba ir žinios apie gamtą ir gyvenamąją vietą.
- Kadangi vaikai atranda IKT laisvalaikio, darbo ir žaidimų veikloje, jie įgyja kompetencijas ir patirtį ir kai susiduria savo gyvenime jie jau gali pasinaudoti jomis siekiant socialinių ir kultūrinių tikslų, pavyzdžiui: bendravimo, saviraiškos ir pramogų.

Kaip specialistai gali pasitelkus IKT paskatinti vaikų mokymąsi? (7)

- Skatinant veiklos įgūdžius - tai apima daiktų funkcionavimo supratimą. Vaikai supranta, kokios yra, pavyzdžiui, klaviatūros, įjungimo/išjungimo jungiklių, belaidžio ryšio įrangos funkcijos ir kaip galima tai naudoti.
- IKT naudojimas ugdo vaikų supratimą apie technologijų sąveiką, rodant, kad veiksmas skatina tam tikrą reakciją – yra priežastis ir pasekmė.

Kokios IKT priemonės geriausiai tinka vaikų darželio amžiaus vaikams? (1)

- Staliniai kompiuteriai iš pradžių buvo sumanyti ir sukurti suaugusiems ir skirti pirmiausia naudoti darbo vietoje.
- Jų dydis ir struktūra ne itin tinka vaikams. Dirbant kompiuteriu dažnai operuojama tekstu, kurį reikia įvesti, todėl dažnai yra pernelyg sudėtinga naudoti mažiems vaikams.
- Bet atminkite, kad IKT yra ne tik kompiuteriai – tai ir skaitmeninės bei vaizdo kameros (įskaitant Flip), mobilieji telefonai, klaviatūros ir žaislai, kurie imituoja elektroninius išteklius, tokie kaip kasos aparatai ir mažieji nešiojamieji kompiuteriai.

Kokios IKT priemonės geriausiai tinka vaikų darželio amžiaus vaikams? (2)

- Technologijos leidžia būti mobiliam ir bendradarbiauti, lengviau integruotis į žaidimų veiklą, be to, vaikams juos smagu naudoti.
- Įvairesnės technologijos taip pat didina specialistų pasitikėjimą, skatina mokymąsi visose mokymo programos srityse, yra labiau prieinamos vaikų darželiams ir suteikia vaikams galimybę remtis kompetencijomis ir žiniomis, kurias jie gali plėtoti namuose.

Tęstinis darbuotojų profesinis tobulėjimas (1)

- Specialistai turi daug naudingų pedagoginių idėjų, kaip galima skatinti mokymąsi, tačiau dažnai reikia pagalbos, norint išplėsti šią jų patirtį ir pagerinti vaikų mokymąsi.
- SPD turėtų užtikrinti specialistams galimybę keistis žiniomis ir patirtimi su specialistais iš kitų vaikų darželių ir remtis savo esamomis kompetencijomis.

Tęstinis darbuotojų profesinis tobulėjimas (2)

- IKT kaip vertinimo įrankio naudojimas - daugelis specialistų geriau pasvarsto, ką vaikai gali padaryti, negu juos testuoja ir vertina jų pasiekimus.
- Vaizdo medžiaga, dokumentai ir fotografijos gali būti naudojami dokumentuojant vaikų mokymąsi.
- Tai reiškia taip pat, kad vaikai mato suaugusiuosius naudojant IKT.

Tęstinis darbuotojų profesinis tobulėjimas (3)

- Šiame projekte buvo rengiamos grupinės sesijos, kuriose mokslininkai ir praktikai dalijosi savo žiniomis ir patirtimi.
- Specialistai suprato, kad labai vertinga pasidalyti idėjomis ir ugdyti naują požiūrį į IKT.
- Jie galėjo tiesiog apipilti idėjomis savo darbuotojus savo grupėse.
- Darbuotojai grupėse labiau naudojosi IKT patys, o ne pasiklioję „IKT ekspertu“.

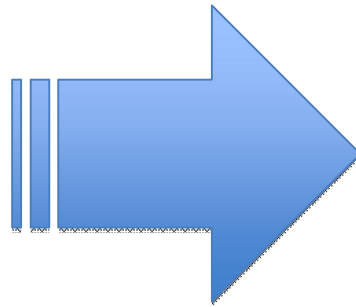
Poveikis vaikų darželiams

- Darbuotojai galėjo pamatyti ankstesnius kompiuterius ir pagalvoti apie kitas technologijas. Pavyzdžiui, pirkdami kompiuterinį mikroskopą, vienkartinius fotoaparatus, karaokės įrenginį, portatyvines radijo stoteles, šokių kilimėlius ir elektroninės muzikos klaviatūras.
- Vaikų darželiams reikia didinti informuotumą apie vaikų kompetencijų ugdymą pasitelkiant IKT namuose ir veikti kartu su pradinėmis mokyklomis siekiant užtikrinti gerą perėjimą.

Išvados (1)

Vaikų
susidomėjimas
IKT skatinamas,
kai specialistai
pasitelkia
vadovaujamąjį
bendravimą

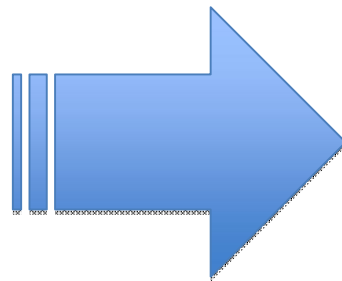

Profesinis
tobulėjimas gali
padėti specialistams
rasti būdų padidinti
susidomėjimą IKT ,
o jį subalansuoti gali
vaikų inicijuota ir
suaugusiųjų
vadovaujama veiklą

Išvados (2)

Skatinimas naudotis IKT, esant vadovaujamajam bendravimui, gali sustiprinti tris mokymosi pagrindus: nusiteikimą mokytis, žinias apie pasaulį ir praktinius įgūdžius

Mokymosi privalumų dėl IKT naudojimo didinimas reikalauja atsakingos, apmąstančios pedagogikos, kuri vertina malonumą ir įsitraukimą kaip ir praktinius įgūdžius

